

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Organul oficial al Asociațiunii institutelor financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: **Constantin Popp.**

•••◻•••

Redactor: **Dr. Mihai Velicu.**

Sumarul: Citind broșura „Solidarității”. — „Prima Ardeleană”, soc. anonimă de asigurări generale, Cluj.

„Solidaritatea”, asociațiune de institute financiare ca însoțire, Sibiu.

Convocare.

Membrii „Solidarității” sunt convocați în

adunare generală ordinară

pe ziua de *Duminecă*, 25 Martie 1934, orele 9 a. m., la Sibiu, în sala de ședințe a Institutului de credit și de economii „ALBINA”.

ORDINEA DE ZI

este următoarea:

1. Darea de seamă a Consiliului de administrație; prezentarea bilanșurilor pe anii 1932 și 1933 și raportul Comitetului de censored;
2. Descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de censored pentru gestiunea anilor 1932 și 1933;
3. Complectarea Consiliului de administrație și a Comitetului de censored;
4. Stabilirea taxelor pe anul 1934 față de asociație;
5. Examinarea noului proiect de conversiune și stabilirea demersurilor, pe cari urmează să le facă asociația în urma situației create de acest proiect;
6. Eventuale alte propuneri.

Membrii, cari nu vor putea participa în persoană la adunarea generală ordinară, vor putea trimite procuri adresate direct biroului „Solidarității” din Sibiu, Str. Visarion Roman 1—3.

Sibiu, 15 Martie 1934.

Consiliul de administrație.

Citind broșura „Solidarității” ...

Broșura „Capitalul Național din Ardeal și Problema Conversiunii” elaborată în ireproșabile condițiuni tehnice din încredințarea „Solidarității” de către secretarul acesteia, dl Ilie Olteanu, ne înfățișează o admirabilă sinteză a tuturor eforturilor eroice, pe cari băncile noastre ardelenne le-au depus în legătură cu spinoasa

problemă a „conversiunii” nu numai pentru salvarea lor proprie, dar totodată și pentru afirmarea puterii de viață a întregii provincii de dincoace de Carpați.

Căci materializând spiritul de economie, de prevedere și hărnicie al elementelor de baștină din această parte de țară, este incontestabil că lupta institutelor noastre financiare nu mai este o luptă izolată de castă, ci ea se confundă cu tot ce are mai bun acest Ardeal și

este menită să sublinieze rolul, covârșitor pe care Ardealul îl reclamă în așezarea României întregite.

Broșura aceasta, scrisă într'un admirabil stil ritmic, ușor și melodios — calități ale minunatului grai românesc — este fără îndoială cea mai bună lucrare din tot ce s'a scris de câțiva ani în această complexă materie.

Problemele capitale, cari frământă de atâta vreme cele mai luminate capete ale neamului nostru sunt analizate și coordonate cu logica clară, incisivă și judicioasă a spiritului latin și înfățișate cu atâta putere de convingere și cu atâta simplitate și naturaleză, încât te surprinde numai faptul că ele încă nu au fost înțelese de ceice trebuiau să le înțeleagă...

După rezumarea atâtor răfăciri post-belice în materia reglementării datoriilor făcută fără considerare la interesele vitale ale Ardealului, ni se evocă trecutul ca un protest, ca un advertiment și un contrast izbitor, ca o epopee legendară a pionerilor cari au pregătit marea operă a Unirii...

Pe de-asupra junglei prezentului răvășit de un egoism feroce, de un patriotism fals și păcătos, suntem purtați în atmosfera senină a „naționalismului” curat și desinteresat al acelor, cari au știut să-și afirme iubirea de neam prin fapte eroice și prin jertfe sângeroase...

* * *

Identificând sforțările institutelor noastre financiare cu interesele colective ale Ardealului, — evidențiind contribuțiunea covârșitoare a acestor instituțiuni în clădirea României noi, și învederând importanța economică și financiară a Ardealului în economia generală a țării întregite, — *problema băncilor ardelene nu mai este o chestiune locală sau provincială, ci ea se încadrează armonie în marea problemă de reclădire și consolidare a statului român, ea este eminentă o problemă de stat și în consecință ea nu mai poate fi soluționată decât sub unghiul de privire al mersului evolutiv al statului întreg!*

* * *

Deși broșura nu are pretenția să prezinte legiuitorului nostru un proiect formal de lege ref. la problema conver-

siunii, — totuși conține multe și folositoare sugestuni și indicațiuni, cari nu sunt numai opinia generală a Ardealului, dar chiar a țării întregi.

Iată câteva dintre aceste sugestuni: „Problema „CONVERSIUNII” trebuie „odată definitiv și integral rezolvită!”

Nici o altă problemă nu a vădit o mai păgubitoare nehotărâre, o mai revoltătoare lipsă de directive și consecvență din partea cărmuitorilor statului nostru, ca aceasta problemă.

Nesiguranța generală în domeniul economic determinată de nestabilitatea legilor conversiunii nu mai poate dăinui!

Refacerea creditului, echilibrarea bugetului, însănătoșirea vieții economice, redresarea ideii de legalitate — toate depind de neîntârziata și *definitiva rezolvire a conversiunii!*

Mai bine o lege imperfectă, dar definitivă, — decât perpetuarea acestei atmosfere de nesiguranță, care gâtuie orice spirit de inițiativă.

Nu este oare aceasta azi dorința întregii țări???

* * *

Băncile ardelene nu sunt și nu au fost niciodată împotriva conversiunii.

Băncile ardelene sunt consecvente în cultul „naționalismului” de pe vremuri, care reclama jertfe și iar jertfe pentru binele neamului și în special pentru *ajutorarea țărănimii* noastre, temelie țării.

După cum în trecut au știut să jertfească pentru *împământenirea elementului autohton pe aceste plaiuri* și au știut astfel să pună adevărata temelie a statului românesc de azi, tot așa și acum băncile ardelene sunt dispuse să aducă cele mai mari sacrificii pentru consolidarea acestui element pe glia lui strămoșească.

* * *

Dar cu o singură condițiune: *Ca să jertfească toți pe deopotrivă!*

Problema datoriilor fiind pusă pe plan național și recunoscută deci ca o problemă de stat, sacrificiile reclamate de soluționarea ei trebuie raportate asupra colectivității naționale, asupra statului, și repartizate proporțional asupra tuturor categoriilor de producțiune națională!

Cu un cuvânt *conversiunea trebuie finanțată!*

Cu orice mijloace, dar trebuie finanțată!

Pentru ce nu a fost deci finanțată *conversiunea* dela început?!

Nu au fost bani? Este un neadevăr sfruntat! Este nesinceritate sfidătoare și fariseică!

Pentru *sinecurile* de miliarde a fost bani?!

Pentru număroasele *panamale* răsunătoare care au costat statul miliarde au fost bani!?

Pentru ajutorarea *Băncii Blank* au fost bani?!

Da! pentru Banca lui Aristid Blank, cel cu palatele Crăziene, au fost 4.585.900.000 Lei, bani din bugetul statului! Aproape cinci miliarde!

Pentru Banca Blank s'a putut crea și afacerea „Discom”, care însumează alte sute de milioane în paguba Statului!

Cine vrea să se convingă că Statul nostru a avut bani pentru risipitoarea Banca Blank, dar nu a avut bani pentru emanciparea economică a țărânilor noastre, care singură a cîștigat această țară — și nu domniile dela Blank! — acela să citească interpelarea dlui Zaharia Florin dezvoltată în ședința dela 19 Decembrie 1931 a Camerei, precum și presa de zi („Universul”) din acel timp și va fi edificat asupra „patriotismului” luminat (?) al conducătorilor de după războiu ai acestei țări în frunte cu marele... autor al primei legi de *conversiune*!!

Noi afirmăm că din banii dăruiți Băncii Blank — ba și din jumătatea acestor sume — se putea pune bazele finanțării *conversiunii*!!

Mai afirmăm că din a patra parte a comisioanelor și sperjurilor luate de „*democrația*” integrală... din banii destinați apărării naționale, se putea face finanțarea integrală a *conversiunii* datorită și azi nu am avea criză de credit și criză morală și nenumărate alte crize...

Și dacă banii au fost abătuși în trecut dela scopurile finanțării, dar nu se vor mai abate în viitor, da! vor fi bani!

* * *

O altă sugestie întemeiată este aceea, ca noua lege să fie: SCURTĂ, CLARĂ, PRECISĂ! Legea să fie *juridică*.

Cu legile noastre în mare parte zăpăcite, întortochiate, nejuridice și deci inaplicabile — care culminează în legile de *conversiune*, — nu vom face dovada de puterea și capacitatea alcătuitoare de stat a neamului românesc, nu vom putea justifica nici dreptul de „*auto-guvernare*” pe care s'a clădit în mare măsură tratatul dela Trianon...

Prin legi neclare și neaplicabile, și nestatornice nu vom reuși să așezăm țara noastră pe calea progresului, și vom slăbi deci pozițiile noastre câștigate prin vrednicia generațiilor trecute în planul internațional.

* * *

Legea conversiunii să fie ferită de orice influență politicianistă de partid, și să se termine odată cu sistemul legiferării personale!

O lege economică și financiară trebuie să fie alcătuită după normele științelor economice și financiare și nu după rețeta intereselor cluburilor și corifeilor politici!

Sistemul acesta de a lansa popularitatea pe interese vitale naționale, ne-a făcut rușine nouă ca țară democratică, a compromis în mare măsură regimul democratic și a prefațat evenimentele de mai târziu...

* * *

Dar oricum s'ar face *conversiunea* un lucru nu este îngăduit să se uite: *Institutele financiare românești din Ardeal nu pot fi nimicite!*

„Elementul românesc al Transilvaniei nu mai vrea să fie aruncat în sclăvia economică din trecuturile vremuri!”

Salvarea noastră nu o mai milogim ca până acuma, ci o cerem, o prețindem, o reclamăm ca un drept sfânt și indestructibil al nostru!

Nu se mai poate admite — aceasta fiind o absurditate și o crimă, — ca institutele financiare ale Ardealului și cu ele elementele cele mai de viață de aici, care și-au dat contribuțiunea leului la împlinirea „visului” de veacuri, să fie asasinate chiar de către generația Unirii!!

* * *

Socotim că mandatara institutelor noastre financiare din Ardeal „Solidaritatea” și-a făcut datoria cu vârf și îndesat!

După nenumărate înfruniri organizate de dânsa, după număroase memorii și demersuri întreprinse de ea în vederea apărării Ardealului economic, a așezat într-o lucrare sintetică întreg crezul economic al acestui Ardeal. Institutele financiare ardelenne nu vorbesc ca niște ființe în agonie, ci ca niște entități conștiente de menirea lor, ca niște ființe vii, cari vor și trebuie să trăiască — în interesul neamului întreg!

Cluj.

Dr. IOACHIM TOLCIU.

„Prima Ardeleană”, soc. anonimă de asigurări generale Cluj.

Publicăm în numărul nostru de azi bilanțul societății de asigurare „Prima Ardeleană”, din Cluj, bilanț, care după aproape patru ani de criză fără precedent, se încheie cât se poate de consolidat.

Activele societății sunt cu cca 20 milioane mai mici decât în anul trecut, după cum și volumul de afaceri a scăzut cu 8—10% față de anul 1932. Scăderea aceasta se datorește împrejurării, că în ramura Incendiu valorile asigurate ale materiilor primare, ale fabricatelor și instalațiilor sunt reduse treptat, conform cu prețurile determinate de depresiunea tot mai accentuată. În ramura Viață diminuarea capitalului asigurat a putut fi în parte înlocuit prin achiziții de noi afaceri.

Printr'o bună administrație în care cheltuelile de regie sunt reduse la minimum posibil, printr'o bună politică de plasamente și prin eliminarea aceluși fel de asigurări în care singura preocupare este recrutarea clientelei, indiferent de productivitatea și siguranța afacerii, aceasta societate bine condusă a reușit să-și mențină o situație sănătoasă.

Societatea a știut să-și reînnoiască neconținut creditul în sânul publicului prin acte de bună gestiune, atât în administrația ei internă, cât și în raporturile cu clientela sa, punând o grijă deosebită de a nu se abate dela nici una din prescripțiile, cari formează ceteismul acestui gen de întreprinderi.

De menționat este, că regia a scăzut față de anul trecut cu suma de peste 3 milioane Lei și că fondurile de garanție ale societății erau la 31 Decembrie 1933 de Lei 165,020.151. Societatea plătește un dividend de 7%.

„PRIMA ARDELEANĂ”

Societate Anonimă de Asigurări Generale, Cluj.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai SOCIETĂȚII ANONIME DE ASIGURĂRI GENERALE „PRIMA ARDELEANĂ” se invită prin aceasta la

a XXII-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 29 Martie 1934, orele 12 din zi, în birourile Societății din Cluj, Piața Unirii Nr. 8 pe lângă următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație asupra gestiunii anului 1933 și raportul Comitetului de Censori;
3. Aprobarea Bilanțului, a Contului Profit și Pierdere și descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori;
4. Distribuția profitului net;
5. Fixarea retribuției Comitetului de Censori;
6. Alegerea Comitetului de Censori;

Celce doresc a lua parte la aceasta adunare generală, sunt rugați a-și depune acțiunile și eventualele documente de plenipotență la casieria Societății, sau la Banca „Albina” Sibiu, până la 26 Martie 1934.

Cluj, la 11 Martie 1934.

Consiliul de administrație.

„CRIȘANA“, institut de credit și economii, în Brad.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai INSTITUTULUI DE CREDIT ȘI ECONOMII „CRIȘANA“, sunt invitați la

a XXVI-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Brad, Sâmbătă, în 31 Martie 1934, orele 15, în localul institutului. Dacă în ziua hotărâtă nu se vor întruni acționarii în numărul prevăzut de statute, ședința se va amâna pentru ziua de 14 Aprilie 1934.

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a Consiliului de Administrație și Bilanțul încheiat pe ziua de 31 Decembrie 1933;
3. Raportul Censorilor;
4. Descărcarea Consiliului de Administrație și a Comitetului de Censori;
5. Distribuirea beneficiului net;
6. Fixarea jeloanelor de prezență;
7. Alegerea a 4 membri în Consiliul de Administrație;
8. Alegerea unui membru în Comitetul de Censori pe 2 ani.

Brad, la 12 Martie 1934.

Consiliul de administrație.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1933.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Casa în numerar	826.696	—	Capital societar	10.000.000	—
Disponibil la bănci	778.600	—	Fond general de rezervă	4.800.000	—
Cambii	42.083.372	—	Fond special de rezervă	600.000	—
Cambii cu acoperire ipotec.	13.076.210	—	Rezerve pentru creanțe dub.	2.309.018	—
Credite de cont-curent	1.951.329	—	Fond de pensuni	2.333.889	—
Efecte proprii	437.448	—	Fondul filantropic „I. Ghișa“	800.000	—
Imobilele institutului	400.000	—	Fondul „V. Damian“	30.000	—
Mobilier	50.000	—	Depuneri spre fructificare	26.883.983	—
			Depuneri în cont-curent	1.085	—
			Reescont	11.080.641	—
			Dividende nereclamate	50.914	—
			Diverși creditori	531.274	—
			Dobânzi transitoare anticip. pro. 1934	183.35	—
			Profit net	509.018	—
			Dotarea Rez. pt. creanțe dub.	509.018	—
				59.603.655	—

Debit.		Contul Profit și Pierdere la 31 Decembrie 1931.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi:			Profit reportat din anul 1932	478.736	—
După Reescont	265.131	—	Dobânzi	1.167.028	—
Fondului de pensuni	108.060	—	Comisioane	43.109	—
Cheeltueli:			Venite dela efecte	11.694	—
Salarii și bani de locuință	748.100	—	Chirii	156.425	—
Diverse spese de adm.	267.330	—			
Chirii	6.300	—			
Jetoane	24.200	—			
Impozite	437.871	—			
Profit net	509.018	—			
Dotarea Rez. pt. creanțe dub.	509.018	—			
				1.856.992	—

ss. Ion Ghișa, director executiv, exp.-cont.

Brad, la 31 Decembrie 1933.

Pentru contabilitate: ss. Maria Vecserdi

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE:

ss. Aron Roman, președinte.

ss. Dr. Nerva Oncu, v.-președinte.

ss. Dr. Cornel Glava.

ss. Dr. Teodor Bărbuția.

ss. Dr. Iacob Oncu.

ss. Andron Bogdan.

ss. Dr. Ioan Groza.

ss. Daler Ambruș.

ss. Virgil Bulz.

ss. Carol Schenk.

ss. Ioan Cutean.

COMITETUL DE CENSORI:

Subsemnatul comitet de censori, am examinat conturile prezente și le-am aflat exacte.

Brad, la 13 Martie 1934.

ss. Iosif Comșa, președinte.

ss. Ioachim Ivan.

ss. Alexandru Draia.

ss. Petru Câmpean.

ss. Brutus Păcuraru, exp. cont.

„AMERICANA“, societate pe acțiuni, Sibiu.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai băncii „AMERICANA“, societate pe acțiuni, Sibiu, sunt invitați în virtutea §-ului 15 din statutele societății la

a XVII-a adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiu, *Sâmbătă 31 Martie 1934*, la ora 11 a. m., în localul băncii cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Raportul Consiliului de administrație, Bilanțul și Contul Profit și Pierdere, pe anul de gestiune 1931 și raportul Comitetului de censored;
3. Descărcarea Consiliului de administrație, și a Comitetului de censored;
4. Eventuale propuneri în cadrul statutelor.

Domnii acționari cari doresc să participe la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiași, în conformitate cu § 18 din statutele Societății, trebuie să depună acțiunile și eventual dovezile de plenipotență timbrate cel mult până *Joi 29 Martie a. c.*, la orele 12 a. m., la casșieria băncii noastre în Sibiu.

Pentru cazul când adunarea convocată mai sus nu ar întruni numărul recerut de acții și acționari potrivit § 20 din statute, de pe acum convocăm cu aceeași ordine de zi o altă adunare generală, care se va ține în ziua de *Sâmbătă 7 Aprilie a. c.*, la 11 ore a. m., când se vor lua hotărâri valide fără privire la numărul acțiunilor reprezentate.

Sibiu, la 10 Martie 1934.

Consiliul de administrație.

Activa.		Contul Bilanț la 31 Decembrie 1933.		Pasiva.	
	Lei	b.		Lei	b.
Cassa	400	—	Capital social	800.000	—
Acțiuni diverse	302.500	—	Fond de pensuni	2.500	—
Imprumuturi Cambiale	987.983	—	„ I. D. Petri	5.500	—
Imprumuturi Cambiale hipot.	588.804	—	„ pentru creanțe dubioase	50.000	—
Imprumuturi în Cont-Curent	48.433	—	„ de amortizament	5.215	—
Diverși debitori	113.288	—	„ de rezervă	113.622	—
Mobilier	37.250	—	Depuneri spre fructificare	1.745.149	—
Imobilul băncii și alte realități	1.570.000	—	Creditori în Cont-Curent	449.130	—
Interese transitoare restante	181.428	—	Reescont	695.800	—
Pierdere	45.510	—	Dobânzi transitoare anticipate	8.658	—
	3.875.574	—		3.875.574	—
Conturi de ordine: Garanții	600.000	—	Conturi de ordine: Div. garanții	600.000	—

Debit.		Contul Profit și Pierdere.		Credit.	
	Lei	b.		Lei	b.
Dobânzi după Conturi-Curente	37.590	—	Dobânzi dela imp. camb.	26.040	—
Dobânzi după Reescont	11.246	—	Dobânzi dela imp. hip.	30.471	—
Impozit	12.837	—	Provizțiuni	4.390	—
Salarii	56.500	—	Chirii	29.743	—
Spese și taxe comunale	17.931	—	Pierdere	45.510	—
	136.154	—		136.154	—

Sibiu, la 31 Decembrie 1933.

Președinte: ss. Dr. L. Ionașișu.

Șef-contabil: ss. A. Simțion.

Consiliul de administrație:

ss. A. Micu.

ss. D. Popp.

ss. N. Dragomir.

ss. I. Dordea.

Subsemnatul comitet, am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă și în consonanță cu registrele institutului

Sibiu, la 14 Martie 1934.

Comitetul de censored:

ss. Ioan Chidu, președinte.

ss. C. Costin.

ss. V. Banja.

